ANUL III — No. 726

EDIŢIA ANTEIA

SAMBATA 26 IANUARIE 1891

Adevĕrul

Să te fereştĭ, Române! de cuiŭ strein în casă.

V. Alexandri.

ADMINISTRAŢIA: Strada Nouă, 10 | Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ | REDACŢIA: Strada Nouă, 10

MINCIUNI MINISTERIALE
Revoluţia din Portugalia
UN PAS... ÎNAPOI
Spania
O NOUA ÎNTREBARE
Criza în Italia
CHESTIA IRLANDEZA
Poarta şi Patriarchul
DIN R.-SARAT
MORŢI ŞI VII

Bucurescĭ 25 Ianuarie 1891

Minciuni Ministeriale

In toate ţările carĭ se bucură de sistemul reprezentativ se întâmplă une-orĭ că, cu prilejul unor desbaterĭ parlamentare, un consilier al Coroaneĭ să facă o afirmare neexactă şi din această neesactitate să tragă oare-carĭ consecinţe greşite; se poate ca un ministru să fi fost amăgit de unul din subalterniĭ sĕĭ şi, din această cauză, să cază el însuşĭ în eroare; îndată însă ce eroarea a fost descoperită, el vine singur în faţa Parlamentuluĭ şi se leapădă de rĕspundere, restabilind adevĕrul. Dar când este vorba de un fapt concret, maĭ ales de un fapt care priveşte pe un membru al cabinetuluĭ, declaraţiunile unuĭ ministru sunt în genere considerate ca fiind întemeiate pe strictul adevĕr şi, prin urmare, ele sunt puse în afară de orĭ-ce îndoială.

Nicăerĭ nu s'a vĕzut ca un bărbat de Stat, ce are onoarea de a fi în capul unuĭ departament, să afirme în faţa reprezentaţiuneĭ Ţăreĭ un fapt de care el singur ştie că este mincinos, în scop de a induce Parlamentul în eroare şi de a uşura poziţiunea sa saŭ pe aceea a cabinetuluĭ din care face parte.

Orĭ unde există o opiniune publică un asemenea ministru n'ar maĭ putea sta o zi pe banca ministerială, căcĭ n'ar maĭ fi crezut.

La noĭ, sub regimul concentrat, pare că lucrurile se petrec alt-fel.

Miniştriĭ se cred în drept de a afirma cu ştiinţă fapte neadeverate în faţa Parlamentuluĭ.

Cazul s'a întâmplat în zilele din urmă cu ocaziunea uneĭ interpelărĭ adresate de D. C. M. Kogălniceanu D-luĭ Al. Lahovary, ministru de externe.

Se ştie că obiectul interpelăreĭ a fost, pe lângă altele, o convorbire urmată între ministrul Maiorescu şi un colaborator al ziaruluĭ *Kreuzzeitung*.

Se vede că cuvintele puse în gura D-luĭ Maiorescu nu conveneaŭ colegului de la externe. Dar îĭ venea greŭ de a le desminţi, căcĭ se expunea la un rĕspuns din partea ziaristuluĭ german cu care D. Maiorescu avusese în realitate convorbirea în cestiune. Atuncĭ D. Al. Lahovary avu recurs la următorul mijloc: El mărturisi pe de o parte în faţa Camereĭ că convorbirea între corespondentul ziaruluĭ berlinez şi D. Maiorescu a existat, dar tot o dată afirmă că această convorbire a avut loc *un an şi jumătate* înainte ca D. Maiorescu să fi intrat în cabinet.

Era firesc ca această afirmare să micşoreze mult însemnătatea incidentuluĭ, căcĭ nişte cuvinte zise de un ministru în timpul când el era om privat, sunt departe de a avea aceiaşĭ valoare politică pe care ar fi avut'o dacă ele ar fi fost pronunţate de dînsul ca consilier al Tronuluĭ.

Abia trecură însă câte-va zile de atuncĭ şi astă-zĭ citim în *Kreuzzeitung* din 19 (31) Ianuarie rîndurile următoare:

In Cameră, deputatul Kogălniceanu a interpelat din noŭ guvernul în privinţa contrastuluĭ ce esistă între Miniştriĭ Lahovari şi Maiorescu în chestiunile de politică esterioară.

D. Cogălniceanu s'a referit la o convorbire mult comentąţă între unul din colaboratoriĭ noştriĭ şi D. Maiorescu, convorbire în care a zis că România trebue să se considere ca făcĕnd parte din tripla alianţă, *pe când Lahovari a indicat* politica neutralităţeĭ *ca fiind cea maĭ priincioasă.*

In cursul desbaterilor, Domnul Ministru de externe a declarat că acel articol din „Kreuzzeitung" este fără nicĭ o însemnătate, pentru că Convorbirea în chestie a avut loc **un an şi jumătate înainte** *ca D-nul Maiorescu să devie Ministru.*

Afirmarea luĭ Lahovary **nu este adevĕrată;** *căcĭ corespondentul nostru, care a avut în treĭ rîndurĭ convorbirĭ cu D-nul Maiorescu, l-a vizitat pentru ultima oară la* 7 Decembrie anul trecut, *prin urmare* **o săptămână şi jumătate** *după reintrarea D-luĭ Maiorescu în cabinet. Şi din moment ce acest ministru însuşĭ n'a pus la îndoială cele relatate de corespondentul nostru, desminţirea posterioară din partea ministruluĭ Lahovary care n'a avut nicĭ un amestec în toate aceste este pentru noĭ fără nicĭ o însemnătate.*

Desminţirea e categorică. Ziaristul german spune ziua anume când a avut loc convorbirea, lucru de altmintrelĭ uşor de dovedit, căcĭ se ştie când a fost el în Bucureştĭ. Este dar netăgăduit că ministrul de externe al Regatuluĭ Român a afirmat în faţa Parlamentuluĭ un fapt pe care îl ştia neadevĕrat.

Unuĭ muritor de rînd în asemene împrejurare i s'ar arunca în faţă că *a minţit*; ce trebue oare să se zică unuĭ ministru?

In limbajul parlamentar i se zice că a fost *alĕturĭ cu adevĕrul.*

Judece acum orĭ-cine cât cântăresc afirmările ministeriale!

S.

O nouă întrebare

Astă-zĭ avem un ministru titular la Culte şi instrucţiune publică.

Intrebăm dar:

Ce se face cu ceĭ 12,000 galbenĭ dăruiţĭ de Carol I prin scrisoarea Sa din 2 (14) Iunie 1866 adresată Ministruluĭ de culte C. A. Rosetti si publicată în „Monitorul" cu Nr. 118?

Care este aşezĕmêntul de bine-facere fondat cu această sumă?

Dacă baniĭ s'aŭ capitalizat, cât reprezintă astă-zĭ suma dăruită?

TELEGRAME

PARIS, 24 Ianuarie.—Se zice că interzicerea luĭ *Thermidor* va fi retrasă în curând, de oare ce d-nul Sardou a oferit modificărĭ piesei sale.

Comisiunea vămilor a adoptat tacsele actuale propuse de guvern pentru cărbunil de pămĕnt; dar a respins sporirea de taxe asupra cărbunilor de piatră în forma cărămizeĭ (briquette).

După propunerea D-luĭ Méline regimul de admisiune temporar nu va maĭ fi lăsat decisiuneĭ guvernuluĭ, dar va fi regulat printr'o lege, ca să împedice orĭ-ce arbitrariŭ.

CARDIFF, 24 Ianuarie.—Ordonându-se urmărirĭ în contra unor lucrătorĭ greviştĭ de docurĭ, Uniunea lucrătoare a decis să înceteze orĭ-ce lucru cu începere de azĭ. Intregul comerţ din Cardiff va fi paralizat prin această grevă.

Criza în Italia

ROMA, 24 Ianuarie.—*In conferinţele pe care le-a avut ierĭ Regele cu D-niĭ Bertole-Viale şi Brin, precum şi cu generalul Cosenz, şeful statuluimajor-general, nu a fost vorbă decât de economiĭ militare.*

In cea ce priveşte criza ministerială, nicĭ o deciziune nu s'a luat. Ziarele vorbesc de un cabinet Rudini-Saraco Nicotera saŭ de Zanardeli-Brin-Giolitti.

După „Osservatore Romano" *în cazul când un cabinet Rudini s'ar forma, programul sĕŭ ar coprinde economiĭ militare şi colegiul uninominal.*

Poarta si Patriarhatul

CONSTANTINOPOLE, 24 Ianuarie.—Iradeaua care sancţionează învoiala cu Patriahatul a fost promulgată; ea sancţionează în acelaşĭ timp instrucţiunile de trimes guvernatorilor din provincie. Consiliul patriahatuluĭ a luat cunoştinţă de teşkereaua ministerială şi a ales comisiunea care trebue să reconducă pe Patriahul la Fanar.

Spania

MADRID, 24 Ianuarie.— Se asigură că rezultatele oficiale ale alegerilor daŭ 289 ministerialĭ, 154 oposanţĭ, dintre carĭ 25 republicanĭ şi 89 liberalĭ sagastiştĭ.

O mare agitaţie domneşte printre republicanĭ din Barcelona; marĭ excese s'aŭ comis în noaptea trecută; sunt maĭ mulţĭ rănitĭ şi câte-va arestărĭ.

Revoluţia din Portugalia

LISABONA 24 Ianuarie.— **Poliţia din Oporto a constatat că insurgenţiĭ oraşuluĭ eraŭ înţeleşĭ cu revoluţionariĭ din Spania.**

Un pas.... înapoĭ

Cultura maseĭ poporuluĭ a fost în deosebite timpurĭ deosebit apreciată. Aşa, în Europa în veacul trecut, şi în ţară la noĭ până după 1848, cultura poporuluĭ de jos era cu totul neglijată; nu doar că ceĭ în drept—suveraniĭ d'atuncĭ — n'aveaŭ timpul să se gândească la ea, nu, dar fiind-că, eĭ credeaŭ sincer că cultura ţăranuluĭ e periculoasă, după cum cu alte doue veacurĭ maĭ în urmă—secolul al XVI-lea —se credea de oamenĭ competenţĭ de alt-fel că cultivarea claselor sociale în genere ar constitui un pericul pentru o naţie (Card. Pole catră Leon X).

In veacul trecut, Catherina II resumă credinţa suveranilor timpuluĭ în această privinţă prin următoarele cuvinte adresate guvernuluĭ Moscoveĭ: *atuncĭ când ţăraniĭ vor voi să se cultive, eŭ şi D-ta, prinţe, nu vom maĭ sta la locurile noastre.*

Atât de neprevĕzĕtoare să fi fost oare împĕrăteasa tuturor Rusiilor în cât să nu fi bănuit nimic asupra pericululuĭ ce avea să vină de la burghezimea cultă de vreme ce nu exprimă nicĭ o temere în această privinţă? Să nu fi zărit ea oare cu pătrunderea ce o caracteriza pe aceĭ baccilĭ aĭ timpuluĭ carĭ înmulţindu se şi crescênd mereŭ aveaŭ să surpe din temeliĭ starea de lucrurĭ de atuncĭ? Asta nu se poate admite, dar ce era făcut faţă cu curentul ce se născuse de atuncĭ în apus în favoarea aceleĭ clase, curent alimentat de filosofiĭ veacululĭ carĭ consfinţiseră prin scrierile lor ca lucru de absolută necesitate ridicarea niveluluĭ cultural al eĭ.

Sguduirile colosale, frământările ce aŭ avut loc în state după aceia, ferberea ce s'a produs în spirite din care a urmat acea luptă gigantică de ideĭ pe terenul ştiinţific, artistic şi literar, aŭ avut ca rezultat creşterea curentuluĭ favorizator culturel, curent care a atras în curentul sĕŭ şi clasa nebăgată în seamă până atuncĭ, clasa ţăranilor, Aşa că astă-zĭ e lucru ştiut de toată lumea că acest curent nu poate fi oprit şi că a te opune luĭ înseamnă a te lupta cu imposibilul.

Suveraniĭ de azĭ — cu toate că procesul de revendicare dintre eĭ şi naţiunĭ ce se discută de veacurĭ nu s'a sfârşit încă—aŭ înţeles acest adevĕr şi de aceia neputându-se opune curentuluĭ cată a'l favoriza. Asta'l adevĕrata cauză pentru care auzim dese-orĭ în mesagiile lor frase ca următoarele: „Am constatat cu mulţumire progresul ce s'a făcut în instrucţiunea publică sporindu-se numĕrul şcoalelor rurale şi urbane; care devin din ce în ce maĭ frecuentate, etc." Ceia ce denotă că chestia arzĕtoare a cultivăreĭ claseĭ de jos e îmbrăţişată de ceĭ de sus de „guvern şi suveranĭ", de şi, de sigur, nu cu alte intenţiunĭ de cât acele cu carĭ umbra din piesa *Die Ahnfrau* îmbrăţişează pe ultimul descendent din familia eĭ. Şi cum că'ĭ dreaptă, această apreciere, n'avem de cât să citâm câte-va din contra zicerile flagrante dintre făgăduelile mesagiilor şi proectele de legĭ carĭ le urmează. Ne vom mărgini cu cercetările numaĭ la ţara noastră şi vom lua ca exemplu mesagiul de deschidere a actualeĭ sesiunĭ a Corpurilor legiuitoare, de ore-ce e maĭ recent.

Iată ce citim acolo relativ la instrucţiunea publică:

„Tendinţa populaţiuneĭ noastre de a se bucura tot maĭ mult de binefacerile instrucţiuneĭ ne impune datoria de a da cestiunilor de organizaţie a învĕţămîntuluĭ o deosebită atenţiune, şi *legea instrucţiuneĭ va trebui revĕzută pentru a fi pusă în acord cu desvoltarea cultureĭ la noĭ.*"

Faţă cu aceste promisiunĭ din mesagiŭ şi maĭ cu seamă faţă cu asigurările ce s'aŭ făcut profesorilor; că o nouă lege le va satisface legitimile lor dorinţĭ îngrădindu-ĭ contra încălcărilor ce s'ar putea aduce drepturilor lor, asigurărĭ repetate orĭ de câte orĭ aŭ strigat că sunt nedreptăţiţĭ faţă cu restul funcţionarilor ca magistraţiĭ, etc. lumea se aştepta cu drept cuvînt la un proiect de lege care să organizeze într'un mod temeinic învĕţămîntul la noĭ. Dar... vorba veche a luĭ Horaţiŭ: *parturiunt montes nascitur mus.*

Proiectul n'aduce nicĭ o îmbunătăţire legiuirilor anterioare afară de inamovibilitate, care însă li s'a refuzat categoric învĕţătorilor săteştĭ, iar membrilor corpuluĭ didactic de alte grade li se va refuza treptat orĭ de câte orĭ Ministrul va crede de cuviinţă; din moment ce ea e strîns unită cu numirea definitivă pe care o acordă ministerul acelora dintre profesorĭ pe a căror aptitudine o va constata prin un trimis al sĕŭ orĭ prin directorul şcoaleĭ!? N'ar fi fost oare maĭ bine ca un juriŭ să constate această aptitudine după ceĭ patru anĭ de provizorat?

Această chestiune cum şi a numirilor, care tinde a face din învĕţătorĭ agenţĭ aĭ guvernuluĭ, aŭ fost puse în evidenţă cu mult talent de către D. Poni la Senat, fapt care mĕ dispensează de a insista asupra lor. Trec decĭ la o altă chestiune după mine mult maĭ gravă. E vorba de salariile învĕţătorilor săteştĭ carĭ prin proiectul de lege aşa cum a fost modificat de comisiunea Senatuluĭ, se reduc pentru uniĭ la 60 leĭ lunar, pentru alţiĭ la 80. Această reducere pe lângă că e nedreaptă, jicnitoare pentru o clasă întreagă de funcţionarĭ saŭ maĭ bine zis de misionar, carĭ se lasă în mizerie, dar loveşte într'un chip vĕdit cultura ţăranuluĭ prin faptul că trebue să ne aşteptăm pe viitor a vedea concurând pentru şcoalele săteştĭ numaĭ mediocrităţile incapabile de a maĭ putea rĕzbate aiurea. Căcĭ e inadmisibil că un tînĕr bine pregătit, care a absolvit cu succes o şcoală secundară şi care în lipsă de alte perspective, are cel puţin pe aceia de a deveni un copist orĭ funcţionar la o gară plătit cu 90 leĭ, să prefere cariera de învĕţător ştiind că are a munci cu copiĭ, în schimbul a 52 leĭ (net) pe lună, cincĭ ore pe zi în aerul infect nu al uneia, dar a 6 clase cu care trebue să lucreze deodată!

S'a pus dese orĭ chestiunea: De ce deosebirea între cultura care se dă săteanuluĭ şi oraşanuluĭ? De ce statul ar cheltui 1000 leĭ lunar cu o şcoală de la tîrg şi nicĭ 100 cu una de la sat? De ce copilul săteanuluĭ primit în şcoală la 7 anĭ stând acolo 6,—la eşire are 13,—să nu fie primit a concura pentru o bursă la liceŭ fiind că are maĭ mult de 12 anĭ? La acestea aşĭ putea adăoga: De ce un singur învăţător pentru cele 6 clase de la şcoala rurală şi 4 institutorĭ pentru cele 4 clase de la oraş? Şi în definitiv de ce nu s'ar da aceiaş cultură institutoruluĭ şi învăţătoruluĭ? Şi dându-ĭ aceiaş cultură, întrunind aceleaşĭ condiţiĭ de capacitate, de ce n'ar fi plătiţĭ deopotrivă saŭ cel puţin aproape deopotrivă? Dar se va zice că asemenĭ îmbunătăţirĭ devin inoportune, de prisos chiar, fiind-că şcoalele săteştĭ nu sunt în de ajuns frequentate, şi când întrebĭ de ce nu-s frequentate, ţĭ se rĕspunde că ţăranul din causa săracieĭ rîvneşte la munca braţelor copiluluĭ în loc de a 'l trimite la şcoală, şi apoĭ maĭ departe ţăranul e sărac pentru că e vicios, e vicios pentru că e incult, e incult pentru că-ĭ sărac şi tot aşa se învîrteşte chestiunea într'un cerc viţios...

E drept că ţăranul e sărac şi să admitem pentru moment că e chiar din cauza viţiilor. Dar cine să-l moralizeze de cât preotul şi învăţătorul? ce apostolĭ alţiĭ maĭ avem carĭ să rĕspândească între eĭ lumina şi moralitatea cu care e aşa de strînsă bună-starea materială? Din aceştĭ doĭ factorĭ, preotul nu corespunde menireĭ luĭ din două cauze: una fiind că nu i s'a dat cultură în deajuns conform acesteĭ menirĭ, şi a doua că starea luĭ materială e de multe orĭ maĭ deplorabilă ca a săteanuluĭ de şi mesagiile mereŭ repetă: „Voim îmbunătăţirea soarteĭ cleruluĭ mirean! Voim îmb... b...b..."

Iată dar că tot învĕţătoruluĭ îĭ incumbă şi această sarcină de oare ce el rĕmâne ca maĭ cult prin faptul că predând în şcoală e ţinut să nu uite tot ceea ce a învĕţat. Reducă-l acum şi pe el la rolul de simplu muncitor cu braţele prin împuţinarea mijloacelor bugetare şi atuncĭ cu drept cuvînt ni s'ar putea zice că „dacă facem şcolĭ, acestea nu sunt pentru noĭ cĭ pentru lumea care ne priveşte. Pe lângă acestea observ că s'a uitat cu desăvârşire că buna stare materială a învăţătoruluĭ poate servi minunat ca exemplu de o bună gospodărie pentru săţenĭ,—conform proverbuluĭ că exemplele bune pot maĭ mult de cât sfaturile cele bune. Pe urmă chiar pentru copiĭ şi părinţĭ ar fi un îndemn de a învĕţa carte vĕzĕnd că aŭ drum deschis spre a câştiga şi trăi maĭ bine.

Modul decĭ cum proectul de lege a regulat chestiunea şcoalelor săteştĭ implicit duce la concluzia d'a nu avea pe viitor în corpul învăţătoresc de cât elemente slabe, de oare ce cele sănătoase şi destoinice vor căuta să-şĭ asigure existenţa pe altă cale. Noul învĕţător slab pregătit, fiind ţinut a'şi exercita cariera în centre de ignoranţă; pus în imposibilitate prin poziţia materială ce i se creează nu de a-şĭ înmulţi cunoştinţele căpătate în şcoală, dar de a şi le menţinea cel puţin în acelaş grad, — devine cu timpul un practicant care ştie atât cât trebue să înveţe pe copiĭ, incapabil d'a putea aduce vr'o ameliorare pe calea morală orĭ materială consătenilor sĕĭ. Şi să nu se uite că învăţătorul are cu atât maĭ multă nevoe de a-şĭ îmbogăţi cunoştinţele, cu cât metoda d'a putea procede cu succes cu cele 6 clase ce i se daŭ să le conducă, trebue singur să şi-o formeze. Pentru profesorĭ, institutorĭ, etc., este o cale bătută, metodele arătate de pedagogĭ fie-care lesne şi le poate impropria; dar să mi se arăte un pedagog care a resolvit cândva clar chestiunea conducereĭ cu succes a maĭ multor clase de odată!

Un proect de lege care ar fi dat o soluţie satisfăcătoare acestor chestiunĭ, care ar fi ţinut seamă de curentul care sufla cu atâta putere în toată Europa în favoarea cultureĭ ţĕranuluĭ, se impunea. Dar proectul aşa cum se prezintă la Senat, departe de a fi în acord cu dezvoltarea cultureĭ la noĭ, tinde a aduce o perturbare. un dezastru în instrucţiune pe de o parte făcênd din uniĭ membri aĭ corpuluĭ didactic nişte instrumente pe care guvernul să le poată utiliza orĭ unde şi orĭ cum ar voi, pe de alta reducênd la mizerie pe învĕţătoriĭ săteştĭ, micşorându-le salariele, în timp ce prin îndoita lor menire meritaŭ o soartă mult maĭ bună şi decĭ urcarea acelor salariĭ la cel puţin 100 leĭ se impunea de asemenĭ.

Intr'un cuvânt, acest proect este maĭ mult o parodie a făgăduinţelor din mesagiŭ de cât o îndeplinire a lor şi pasul ce se pretinde a se face în instrucţiune prin o asemenea lege ar fi un pas greşit, un pas... înapoĭ.

Micu.

CHESTIA IRLANDEZA

LONDRA, 5 Ianuarie.—Se confirmă înţelegerea irlandezilor cu d-nul Gladstone care ar fi dorit ast-fel de asigurărĭ în privinţa chestiuneĭ agrarie şi acea a poliţieĭ Irlandeze, în cât D-nul Parnell nu putea, să maĭ refuze de a se retrage. In locul obligaţiuneĭ scrise, cerută de D-nul Parnell D-luĭ Gladstone, acesta va confirma în curând într'o declaraţiune publică asigurările date şefuluĭ partiduluĭ irlandez.

Joia viitoare se va face un meeting partizanilor D-luĭ Mac Carthy.

Din Râmnicu-Sărat

O întîmpinare

Domnule Redactor, având în vedere corespondenţa din R.-Sărat, semnată „*Cucu*“, ce s'a publicat în „*Adevĕrul*“ de la 17 l. c., sub-semnatul, în numele comitetuluĭ baluluĭ ce s'a dat la 12 l. c. în beneficiul săracilor, am onoare a vĕ ruga să bine-voiţi a da publicităţeĭ următoarele rînduri.

Beneficiul rezultat din biletele vîndute şi din tombolă este până astă-zĭ de 1,500 leĭ. Neprimindu se până în prezent valoarea biletelor împărţite prin concursul prefectureĭ, casierieĭ generale şi regimentuluĭ local, de o cam dată încă tot nu se poate stabili venitul net al menţionatuluĭ bal.

Până acum nu s'a distribuit săracilor nicĭ o centimă. Distribuirea se va face după încheierea şi verificarea socotelelor, probabil la 1 Februarie a. c., în tot cazul după alegerea comunală de la 27 l. c., de şi D-l „*Cucu*“ 'şi-a permis a bănui că venitul baluluĭ va servi pentru cumpĕrarea câtor-va alegĕtorĭ şi agenţĭ electoralĭ. Atuncĭ cu plăcere vĕ voiŭ pune la dispoziţie socotelele comitetuluĭ, precum şi lista săracilor, arătând suma ce se va distribui fie-căruia.

Tot o dată vĕ maĭ rog să bine-voiţĭ a publica numele marinimoaselor persoane, carĭ pentru tombola acestuĭ bal aŭ făcut darurĭ în banĭ şi în diferite obiecte de valoare:

Aŭ oferit în banĭ D-niĭ: I. Dumitrescu 100 fr., T. Chircu 45 fr., C. Iorgulescu 40 fr., Căpitan Merişescu 40 fr. şi I. Christoforianu 20 fr., iar diferitele obiecte în numĕr de 117 s'aŭ oferit de Doamnele: Dr. Christeanu, C. Iorgulescu, Dr. Blasianu, T. Chircu, G. Andriano, V. Christoforianu, C. D. Popescu, Zibalis, A. Tătăranu, Căpitan Tătăranu, A. Frenk, A. Eliade, Locot. Iliescu, I. Negreanu, Pecetescu, I. Bărbuceanu, I. Ionescu, G. Băncălescu, G. Mateescu, D. Pironescu, G. Lupanu, Căpitan Ionescu, V. Georgescu, Irina Lambru, A. Ionescu, căpitan Arabolu şi O. Piergiovanni; de D-şoarele Gâlcă, Lăzărescu, Orăşanu, Hristescu, Geallep, Moisoiu, Găgiulescu, Alexandrescu, Vulcanu şi Popovicĭ; şi de Domniĭ C. Sarini, V. Linde, N. N. Bibescu, P. Gheorghiu, C. Paraschivescu, G. M. Hristeanu, Robescu şi Manolescu.

Tutulor acestor persoane generoase Comitetul le exprimă viile sale mulţumirĭ.

In speranţă că, pentru restabilirea adevĕruluĭ şi pentru a arăta lipsa totală de bună credinţă a corespondentuluĭ ce se ascunde sub penele de „*Cucu*“; veţĭ da loc acesteĭ întîmpinărĭ în coloanele „*Adevĕruluĭ*“, vĕ rog, D-le Redactor, să bine-voiţĭ a primi asigurar a distinseĭ mele consideraţiunĭ.

p Comitetul Baluluĭ
Dr. O. Blasianu.

R.-Sărat, 23 Ianuarie, 1891.

Un bal la Botoşanĭ

Sâmbătă 19 ale curenteĭ a avut loc în saloanele edificiuluĭ şcoaleĭ israelito-române din localitate balul organizat de comitetul şcolar în folosul susţinereĭ ziseĭ şcolĭ. Balul era splendid şi reuşit pe deplin, graţie energieĭ desfăşurate de Doamnele patroane: Toni Schlesinger, Sidoni Moscowitz, Sophie Moses, Schneier, Sarah Osias Segall, Rebeca Horowitz, Amalia Adolf Wahrmann, Marie Abramowitz, Kathi Chodrower şi Adèle Moscowitz, precum şi activităţeĭ neobosite a comitetuluĭ compus din D-niĭ Adolf Wahrmann, preşedinte, Osias Segall, Maurice Moscowitz, Maurice Abramowitz, Isidor Schneier şi secretarul Isidor Sommer.

Saloanele aŭ fost magnific decorate şi din nenumĕrate girandole şi policandre se respândea o lumină magică.

La orele 10 crema burghezimeĭ 'şĭ dădu aci întâlnire.

Superbele figurĭ de dame, împodobite cu diamante strĕlucitoare, dantelele şi ochiĭ fulgerătorĭ 'ţĭ luaŭ vĕzul, ca farmecul unuĭ vis.

Din cununa de florĭ a damelor vom cita în primul rînd D-na Adèle Moscowitz, o înfăţoşare atrăgĕtoare, în dantele albe corsagiŭ de atlas; D-na Marie Abramowitz, blondă ca un spic de grâŭ pe un lan aurit, într'o pompoasă toaletă, grenat decolleté à la Dubarry; D-na Amalia Wahrmann, o apariţie din cele maĭ elegante, plină de graţiĭ, într'o superbă rochie *rose-thé*, cu polonesă de atlas alb şi trenă, la gât un colan de mărgăritare, *decolletée à la Dauphine*; D-na Sophie Moses Schneier, o remarcabilă frumuseţă, în moire negru, împodobită cu briliante splendide; D-na Ernestina Dr. Olivenbaum, într'o bogată toaletă *empire*, coloare *mauve*, trenă regală, garnisită de florĭ, radioasă în colanul de stele sclipitoare de diamante; D-na Bertha Koppelowitz, o drăgălaşă poetică nălucire, în *faille*, decoltată; Raşela Sommer, o înfăţoşare seducĕtoare în atlas galben, jupon de dantele negre, garnisit cu pene de struţ, dănţuitoare neîntrecută; D-na Anna Kappeluş, strĕlucitoare de frumuseţe în *soie fraise*, la gât perle bogate, pe piept o broşă de diamante.

D-na Sophie Weinstein, născută Schlesinger, răpitoare într'o toaletă foarte elegantă *rose tendre*, corsage de catifea verde, decoltată; D-na Kathi Chodrower frumoasă ca o închipuire în mătase neagră; D-na Ernestine Beckal, născută Hornstein, foarte atrăgătoare, mlădioasă ca o trestie, într'o frumoasă roche *mauve*, dănţuitoare elegantă; D-na Berta Beckal, strălucitoare în borangic crême; D-na Rosa Kohn din Focşanĭ, încântătoare în rose, cu garnitură de preţioase dantele; D-na Raşela Rohrlich, în satin negru; D-na Rachelle Gross într'o magnifică toaletă de mătase brocart alb; D-na Sofia Olivenbaum în catifea neagră; D-na Clara Leon Mohnblatt, impozantă, într'o minunată toaletă satin negru de Lyon; D-na Pepi Juster; D-na Luisa Juster; D-na Toni Schlesinger în gris, o strălucitoare diademă de diamante pe coafură şi alte petre nestimate; D-na Laura Friedman în mătase, coloare Eifel; D-na Clara Nesis în atlas negru; D-na Tinca Sircus graţioasă, în dantele albe; D-na Raşela Hermann Gross superbă într'o frumoasă toaletă mousse garnisită cu *crême de chine* şi multe altele a căror nume 'mĭ-aŭ scăpat din memorie şi pentru care cer umile scuze.

Din buchetul fraged al gingaşelor domnişoare deosebim bobociĭ de Maiŭ şi care sunt: D-şoara Suzana Goldenberg, încântătoarea mireasă a simpaticuluĭ nostru bancher D. Jacques Schlesinger, frumoasă ca un vis primăvăratic în *surah rose*; D-şoara Aneta Kirşen din Brăila, o zambilă, ne atinsă încă de arşiţa soareluĭ; D-şoara Berthe Şapira, o înfăţişare amabilă, într'o bogată toaletă de peluche rosă, silfa valsuluĭ; D-şoara Hélène Abramovitz o brună fermecătoare, ca şi o rosă ne atinsă încă de fluturiĭ primăverii, în surah crême, corsage deschis; D-şoara Raşela Marcowitz, o floare de Maiŭ, sărutată de primele raze ale soareluĭ, scăldată în roua dimineţiĭ, în borangic garnisit cu edelwein.

D-ra Amalia Pollak o zambilă, dănţuitoare di primo cartello; D-ra Ottilie Şapira, un tip drăgălaş, sprintenă ca o rândunică, în pluş roz; D-ra Mathilde Iuster, o frumuseţe înfocată, care străluceşte ca un meteor de foc, în atlas alb, jupon de gaz cu fire cusute de aur; D-ra Toni Nadler, un miosotis în rosa; D-ră Fikler un bujor în rosa, D-rele Ichalovicĭ două micşunele, cea mare în alb, cea maĭ mică în negru şi D-ra Blumenfeld un boboc de rosă, etc.

Sexul tare era reprezentat prin D-nul Iorgu Hermeziu prefectul judeţuluĭ, D. Alexandru Enacovicĭ distinsul avocat, deputat, D. căpitan Dumitriu de la artilerie, D. locotenent Ghermani, D. Dr. medic Isidor Olivenbaum preşedintele clubuluĭ de lectură, D. bancher Moses Schneier, D. David Schlesinger, D. Max Abramovitz vice-preşedintele clubuluĭ de lectură, D. N. C. Nădejde revisorul şcolar, etc.

Spre a fi juştĭ vom accentua că D. bancher Osias Segall merită toată lauda pentru zelul şi stăruinţa D sale întru succesul obţinut în întreprinderea acesteĭ opere caritabile.

Animaţiunea şi veselia aŭ fost la culme în tot timpul petrecerii. S'a dansat cu vervă şi frenesie până la orele 6 dimineaţa, când lumea se retrase cu părere de rĕŭ, ducĕnd cu sine o plăcută amintire de la această serbare caritabilă.

Bonuomo.

Liga pentru Unitatea de cultură a Românilor

Lista de subscripţie a ziaruluĭ *Adevĕrul*:

Ziarul Adevĕrul	*100 leĭ*
A. V. Beldimanŭ	*40 „*
D. Panaite Donicĭ	*70 leĭ,*
D. Anton Borneanu ing.	*20 „*
D. G. Francisc (Bacăŭ)	*3 „*
D. Barbu Nicolae prof.	*100 „*
Petre Mihail	*5 leĭ*
Preotu Chiriac Bidoşanu	*20 „*
Gheorghe Pitişi prof.	*30 „*
D. *I. Ardeleanu* fost serg. maj.	*2,50*
Total	*leĭ 390 50 b.*

(Va urma).

Informaţiuni

Suntem pozitiv informaţĭ, că zilele acestea D. P. P. Carp va intra în minister luând portofoliul domenielor.

D. Al. Marghiloman va trece, ca ministru plenipotenţiar, la Paris.

Guvernul crede, că prin intrarea D-luĭ Carp în cabinet, chestia moldovenească va lua sfârşit.

Generalul Manu uită, cu această ocaziune, că Petre Carp, înainte de a fi moldovan, este junimist şi decĭ omul Regeluĭ.

Moldoveniĭ însă ştiŭ ce însemnează aceasta şi nu se vor lăsa a fi înşelaţĭ.

Azĭ publicăm în ziarul nostru o notiţă din Kreuzzeitung, *care dovedeşte că Alexandru Lahovary, ministrul afacerilor streine,* **a minţit**, *când— rĕspunzĕnd la interpelarea D luĭ C. Kogălniceanu—a zis, că întrevederea D-luĭ Maiorescu cu corespondentul ziaruluĭ maĭ sus pomenit a avut loc înainte de intrarea în cabinet a actualuluĭ ministru al cultelor.*

D. Maiorescu a făcut declaraţiile privitoare la politica noastră externă **două sĕptămânĭ după intrarea sa în minister.**

Liberaliĭ-conservatorĭ, în întrunirea pe care aŭ ţinut'o Miercurĭ aŭ luat deciziunea de a retrage candidatura D-luĭ D. Cezianu şi de a sprijini Duminică, la balotagiŭ, pe D. Fleva.

Această deciziune, care trebuia luată de la început, nu satisface pe uniĭ; dar ea este consecinţa logică a situaţieĭ create partidelor politice de oameniĭ palatuluĭ.

*

In legătură cu această deciziune, aflăm că D. Dimitrie Cezianu va adresa alegĕtorilor Capitaleĭ o scrisoare, prin care le va arăta motivele pentru care 'şĭ retrage candidatura şi va recomanda amicilor sĕĭ atitudinea hotărîtă de comitetul partiduluĭ liberal-conservator.

N'am avut nicĭ o dată obiceiul de a ne închina la anumiţĭ oamenĭ ca la nişte fetişĭ. De aceea nu ne am sfiit şi nu ne sfiim de a spune orĭ cuĭ adevĕrul fără înconjur.

Sunt însă uniĭ, ca D. N. Blaramberg, carĭ cad în extaz în faţa calităţilor înalte pe carĭ şi le atribue şi nu se poate împăca în ruptul capuluĭ cu gîndul că alţiĭ, ca noĭ de exemplu, nu împărtăşesc acelaş entusiasm.

Noĭ am îndrăznit să nu aprobăm rolul de mijlocitor între guvern şi liberaliĭ-conservatorĭ pe care şi l-a luat D. Blaramberg, faţă cu balotagiul de Duminică şi credem, că am fost în drept să desaprobăm noua atitudine a deputatuluĭ Brăileĭ, tocmaĭ pe baza titlurilor de consecinţă şi de probitate, pe care D. Blaramberg şi le atribue.

Fiind-că D-sa se supără şi ne aduce aminte de câinele din biblie, care s'a întors la vĕrsătura sa, ne vom permite a-ĭ spune pe faţă, că tocmaĭ D-sa a căzut în păcatul câineluĭ din biblie, faţă cu **Shyllockul Incoronat**.

Atât pentru azĭ.

Maĭ mulţĭ pensionarĭ militarĭ din Iaşĭ ni se plâng de şicanele ce le face ministerul de rezbel şi în special D. Paraschivescu, care este însărcinat cu eliberarea mandatelor de la casa de pensiunĭ a armateĭ.

Pe când pensionarilor de aicĭ li s'aŭ achitat pensiunile încă de la 12 Ianuarie, celor din Iaşĭ nicĭ la 22 ale luneĭ nu le sosiseră mandatele, de şi baniĭ se aflaŭ de patru zile acolo.

Voi-va D. General Vlădescu să pue capăt acesteĭ stărĭ de lucrurĭ!

Am primit din partea Primărieĭ Capitaleĭ Listele electorale pe anul curent.

Aceĭ dintre cititoriĭ noştri carĭ doresc a le consulta, sunt rugaţĭ a veni în birourile noastre în toate zilele de la orele 5--6 seara.

Comitetul ligeĭ pentru unitatea culturală a tuturor Românilor, secţiunea Focşanĭ, a ales de preşedinte pe D. Dr. Tipli profesor, secretarĭ pe D-niĭ St. C. Ioan şi Dr. Pană, profesorĭ la liceŭ, casier pe D. Dr. A. Lungu şi censor pe D. Dr. Gr. Bălănescu, primarul oraşuluĭ Focşanĭ.

Noul comitet a şi început deja lucrările.

Biletele pentru balul societăţeĭ Funcţionarilor Comercialĭ se află şi la D. *S. Fain*, al căruia nume a fost scăpat din vedere de secretarul societăţeĭ la scrierea avizelor.

Administraţia ziaruluĭ *Adevĕrul*, pentru a putea reduce cu 25 la sută preţul publicaţiunilor, a renunţat cu desăvârsire la serviciul *Agenţieĭ Havas* precum si celor-l'alţi agenţi de publicitate si anunţă pe numerosiĭ sĕĭ cititorĭ si'n special pe D-niĭ comercianţi si industriasĭ, că în viitor anunţurile, inserţiile si reclamele se primesc numaĭ la Administraţie Str. Nouă No. 10.

Lunĭ 28 Ianuarie curent se va reprezenta la Teatrul Dacia în beneficiul simpaticeĭ noastre artiste *M. Moru* frumoasele piese: **Nobleţea şi Poporul** comedie în treĭ acte de *Molière* şi **Coroana luĭ Stefan cel Mare**, comedie naţională cu cântece într'un act de V. Alexaudri

Ştirĭ Telegrafice

SOFIA, 24 Ianuarie. — După exemplul reprezentanţilor Engliterei, Austro-Ungarieĭ, Italieĭ şi Grecieĭ, Rechid-Bey, secretarul comisariatuluĭ otoman a fost primit pentru întâia oară în audienţă privată de către principele.

De cât-va timp Rechid-Bey a primit ca instrucţiunĭ de a urmări conduita majorităţeĭ reprezentanţilor puterilor în atitudinea sa faţă cu principele şi cu guvernul bulgar.

24 Ianuarie la Brăila

Citim în *Bomba*:

In momentul punereĭ ziaruluĭ sub presă, primim de tot trista informaţiune că serbarea zileĭ de 24 Ianuarie, de către unele din societăţile naţionale din această Urbă, este înăbuşită de către administraţia ciocoiască.

Ni se spune că, în ziua de 16 a curenteĭ lunĭ, ajutorul de primar, C. Grigorescu, s'a prezentat la D. At. Popescu, directorul liceuluĭ,—care este şi preşedinte al societăţeĭ „Carpaţĭ“ de aicĭ,—şi i-a pretins de a se abţine de la orĭ-ce manifestaţiune, căcĭ aşa este ordonat de sus.

La 17, D. Popescu a fost vizitat maĭ întâĭ de către agentul ocult al prefectuluĭ N. Vâlcu, revizor şcolar, şi apoĭ de către poliţaiul Urbeĭ, care 'l-a condus în sanie la D. prefect.

Ce ordine va fi primit D. Director al liceuluĭ de la Vâlcu şi de la Suditu, nu putem cunoaşte; ceia ce ştim în mod pozitiv este, că, în aceiaşĭ zi la ora 5 p. m., fiind convocaţĭ delegaţiĭ societăţilor: „Carpaţĭ“, „Furnica“ şi „Snopul“, spre a proceda la formarea programuluĭ serbăreĭ zileĭ de 24 Ianuarie, D. Popescu care, cu câte-va zile 'nainte declarase în faţa maĭ multor membri aĭ societăţeĭ ce o presidează că, pentru serbarea zilelor naţionale şi pentru acte carĭ privesc binele naţiuneĭ Române, este în stare a sări şi pe fereastră, — s'a arătat de tot descurajat, şi luând ca pretext neconsimţirea şi a celor-l'alte societăţĭ, de a participa la serbare, a propus însuşĭ de a se mărgini serbarea într'un banchet, la care să ia parte numaĭ membriĭ celor treĭ societăţĭ ce aŭ convenit a serba împreună ziua unireĭ ţărilor surorĭ.

La stăruinţa unora din delegaţiĭ societăţilor de a se face serbarea, ziua cu solemnitate, de a se oficia un Te Deum şi de a se purta drapelele pe stradele Urbeĭ, D. Popescu n'a voit a consimţi şi a conchis că şi chiar banchetul ar fi de prisos.

In urma acestora delegaţiĭ s'aŭ despărţit plinĭ de indignaţiune, pentru modul cum se interpretă la noĭ libertăţile garantate prin Constituţiune.

Ce maĭ putem imputa acum Nemţilor, Ungurilor şi Ruşilor, sub dominaţiunea cărora gem jumĕtate din membriĭ naţiuneĭ noastre!...

Ciocoiĭ, cărora li s'a dat, din ignoranţă

FOIŢA ZIARULUI „ADEVERUL“ 59

Charles Merouvel

MORŢI ŞI VII

BUNICA

XXVIII

Testamentul

Tirît fiind de fatalitatea crimeĭ de la o faptă la alta, întocmaĭ ca turistul prea îndrăzneţ care greşeşte pasul, lunecă şi se rostogoleşte din prăpastie în prăpastie, era hotărît să'şĭ implinească ideia.

In sofrageria de la Boissy, masa era pusă, o masă rotundă, mică, cu două tacîmurĭ, la doĭ paşĭ de cămin. Părea un punt pierdut în imensitatea cămereĭ.

Flacăra din cămin arunca luminĭ roşiĭ pe argintărie şi pe aurul cadrelor carĭ înconjuraŭ compoziţiĭ maĭ ale luĭ Desportes, pictoruĭ iubit al luĭ Ludovic XIV.

Un candelabru cu cincĭ luminărĭ pus pe masă părea un far pierdut în noapte şi şueratul crivĕţuluĭ pătrundea din afară, nu se ştia pe unde, făcea ca să tremure lumina şi da un fel de tristeţă sinistră refectoriuluĭ acestuia unde şaizecĭ de persoane ar fi putut sta foarte bine.

Un fecior intra şi ieşa, rînduind lucrurile pentru prînzul castelaneĭ.

Campayrol, aşa de vorbăreţ de obiceĭ, aşa de familiar cu slugile, nu părea dispus să glumească.

Posomorit şi nemulţumit în aparenţă, sta trîntit în fotoliul luĭ şi pândea pe feciorul cu coada ochiuluĭ aşteptând cu nerăbdare momentul când să rĕmâe singur.

Minutul acesta veni în sfîrşit.

Feciorul, după ce încercă să deschidă vorba cu maiorul şi vĕzĕnd că acesta îĭ rĕspunde numaĭ cu monosilabe, ne maĭ avĕnd ce face, se hotărî să iasă.

Campayrol se sculă repede îndată ce auzi închizĕndu-se uşile.

Lângă tacîmul duceseĭ, o sticlă cu apă bĕutura obişnuită a Italienceĭ, era alăturĭ cu sticla de vin din care ea bea rare-orĭ.

Maiorul scoase din buzunar o sticluţă plină cu un licuid incolor şi o deşertă jumĕtate în sticla cu apă.

Apa se tulbură o clipă, însă se limpezi îndată.

Campayrol se uită prin prejur, trase cu urechea şi zîmbi.

Operaţia era făcută.

Era vremea chiar.

Se deschise o uşă şi ducesa intră.

Salută puţin pe maior şi se puse la masă zicênd:

— Să mâncăm repede, te rog. Te aşteptam cu nerăbdare. Am să'ţĭ spun multe lucrurĭ.

Şi fiind-că el vroia s'o întrebe, ducesa'ĭ zise:

— Nu aicĭ; s'ar putea să ne audă cineva. In camera mea... maĭ peurmă. Rĕmâĭ aci peste noapte?

— Tocmaĭ voiam să te rog să mĕ laşi să dorm aci. Vremea e grozavă şi în Paris nu mĕ chiamă nicĭ o afacere grabnică.

— Atât maĭ bine. Vom regulă diferite cestiunĭ.

Frasa aceasta scurtă era plină de ameninţărĭ.

Doamna de la Roche-Vilars bĕu câte-va pahare cu apă; gustă din bucatele aduse pe masă, se ocupă prea puţin de mosafirul sĕŭ şi peste o jumĕtate de ceas se sculă de la masă tocmaĭ când doctorul îşĭ turna un pahar de chartreuse şi când cerea o farfurie în care turnă ca din nebăgare de seamă apa ce maĭ rĕmăsese.

Işĭ zise în gândul luĭ:

— Adevĕrat că ştinţa'ĭ mare lucru! Iacă o femee care peste doĕ ceasurĭ va dormi dusă fără să ştie ce o să se întâmple în casa eĭ.

Işĭ spălă degetele în apa pe care şi o turnase când feciorul îĭ zise cu respect:

— Doamna ducesa m'a rugat să înştiinţez pe domnul că'l aşteaptă în camera sa.

— Bine; mĕ duc.

Zise iar:

— Să mănâncĭ în doe-zecĭ de minute şi să nu aĭ măcar vremea să fumezĭ o ţigară! Ce moravurĭ, saperlipopette! Ce moravurĭ!

Feciorul zîmbi însă nu'şĭ permise să facă nicĭ o observaţie.

— Ce zicĭ Iosife, mie 'mĭ vine să fumez? Ce sfat îmĭ daĭ?

— Nu îndrăsnesc să daŭ nicĭ un sfat domnuluĭ.

Campayrol îşĭ scoase tabacherea, hârtia de ţigară, începu să'şĭ facă o ţigară şi o asvîrli în foc zicĕnd:

— Nu, ducesa e prea bună... N'am s'o fac să aştepte... Dar dacă ar fi alta!...

— Domnu cunoaşte drumul?

— Da.

— Pe scară şi în coridoare este lumină.

— Mulţumesc.

Campayrol se încrucişă cu Maddalena care se ducea să mănînce.

— Ce are astă seară stăpâna d-tale? A primit cum-va vre-o ştire urîtă? o întrebă el.

— Nu cred, domnule Campayrol.

— Am mâncat foarte repede..

— O cunoştĭ pe doamna, doctore!

— Da... ar fi fost bună să fie stariţă.... nicĭ chiar la regiment n'am mâncat aşa de iute!

Maiorul rîdea.

Rîse şi Maddalena.

Doctorul îşĭ vĕzu de drum.

Când ajunse la apartamentul duceseĭ găsi uşa salonuluĭ dată de perete.

Bĕtrîna îl aştepta.

Salonul era puţin luminat. Doĕ lumînărĭ puse pe cămin aruncaŭ o lumină slabă împrejur.

Incolo era întuneric.

Când zări pe doctor, ducesa simţi un fior cum simte cineva când vede că s'apropie o fiinţă rĕŭ făcĕtoare.

Acum era supărată pe dînsul fiind-că s'arătase aşa de mlădios, aşa de lesne, aşa de pripit ca să 'ĭ ajute planurile eĭ.

Işĭ aducea aminte şi cu cât foc apărase el pe contele de Vaunoise, prietenul luĭ.

— Te am rugat să viĭ, începu ea arătându'ĭ un scaun. E vorba de lucrurĭ serioase....

— Aşa de serioase, doamnă ducesă? zise el cu îndoială.

— Cât se poate de serioase. Amândoĭ am făcut o faptă rea, domnule Campayrol...

— Ştiŭ bine! şi de multe orĭ m'am căit; însă, trebue să recunoştĭ că nu mie mĭ-a venit ideia maĭ întâĭ. Eŭ nu am făcut altceva de cât m'am supus d-tale. Adevĕrat este?

— Adevĕrat! Sunt hotărîtă acum să repar fapta aceea rea.

— Sunt la ordinile d-tale.

— Nu credeam că o crimă, fiind-că e o adevĕrată crimă, domnule, ar putea să ne mustre aşa de rĕŭ cugetul; nu, drept să'ţĭ spun, nu credeam.

— Fiĭ cu sânge rece, doamnă ducesă. Să nu exagerăm! Despre ce e vorba! De doĭ copiĭ daţĭ la doică în condiţiunĭ particulare... Ce crimă este aci?

— Tocmaĭ aşa m'am gândit şi eŭ într'o vreme, în furia necazuluĭ, în furia ureĭ ce aveam pe acele fiinţe nevinovate...... Azĭ însă judec lucrurile altfel.... Copiliţele acelea sunt sângele meŭ, sângele feteĭ mele... Ce 'mĭ pasă cine e tatăl lor? Nu pot să mĕ împac cu ideia că ele sunt date pe mâinĭ necunoscute, pe mâinĭ streine....

— Ce voeştĭ dar? Să 'ĭ destăinueştĭ doamneĭ de Vaunoise ce s'a întîmplat?

— Ce ar fi dacă i-aş spune! Când i-ar fi inima plină de bucuria că 'şĭ vede fetiţele, ar maĭ avea vreme să se supere pe mine?

(Va urma).

concursul de a ni se urca în cap, 'şi centinuă opera de sugrumarea libertăţilor câştigate cu marĭ sacrificiĭ. Ce fac cetăţeniĭ independenţĭ, ce face inteligenţa, ce fac în fine adevĕraţiĭ patrioţĭ? Imita-vor şi eĭ pe D. At. Popescu saŭ ridicase-vor toţĭ ca unul singur, spre a dovedi prin fapte, că sentimentul naţional, sentimentul datorieĭ către Patrie, nu se poate înăbuşi după placul celor ce deţin puterea?

La lucru dar toţĭ ceĭ bunĭ!

Lista de subscripţiune pentru ridicarea unuĭ monument naţional în oraşul Ploeştĭ, spre amintirea vitejilor vînătorĭ din Batalionul al II, căzuţĭ în rezboiul din 1877 (78).

D. Petre Mihail 25 leĭ
D. St. Iulian 5 „
I. Ardeleanu fost serg major 2 50

L. M. Poussereau

Margareta cea Frumoasă

Era în 1870.

Intr'o zi de Iulie, după amiazĭ, pe o arşiţă de soare, o fată de 18 anĭ, înbrăcată în frumosul costum al ţărancelor din Arthel, (Nièvre) ducea în fie-care mână câte un ulcior cu bere unuĭ grup de treĭ secerătorĭ. Aceştia, cu toată arşiţa soarelui, munceaŭ de foc. In momentul acela legaŭ grâul secerat în ajun în znopi foarte frumoşĭ cu spicurile galbene ca aurul. Obositoare muncă e secerişul când cultivatoriĭ se grăbesc cu atât maĭ mult să'şĭ ducă grânele în şire, fiind-că se tem de ploile furtunoase carĭ sunt aşa de dese în epoca aceia şi carĭ strică grâul.

Cel maĭ tênĕr dintre secerătorĭ zise voios, când vĕzu pe fată:

— Mulţumesc luĭ Dumnezeŭ. Margareta ne aduce de bĕut!

— Noĭ o primim cu bucurie şi pe ea şi berea pe care ne o aduce în ulcioare, rĕspunse ţăranul cel maĭ vîrsnic ştergându-şĭ fruntea.

— Da, da, Margareta să fie bine venită! zise şi al treilea secerător, care era un tênĕr frumos de 25—26 de anĭ. Căldura asta ameţitoare îmĭ frige gâtul cumplit şi Margareta nu putea să vie maĭ la vreme.

Pe urmă, zvîrlind pălăria'ĭ de pae în sus, zise:

— Să trăiască Margareta! Să trăiască frumoasa Niverneză!

Fata, care tocmaĭ se apropiase de secerătorĭ lăsă ochiĭ în jos şi se roşi ca o cireaşă când auzi vorbele acestea.

—Nu te roşi Margareto, zise frumosul ţăran; mi se pare că'ĭ gingaş lucru ca să auză cineva că'ĭ zice frumoasa. Niverneză; ş'apoĭ, vina mea e dacă poeţiĭ te-aŭ poreclit ast-fel în poeziile lor frumoase? Cu toată modestia ta, ştia bine că meriţĭ să ţi se zică aşa şi că eştĭ fata cea maĭ frumoasă din canton... Dar ce aĭ, Margareto?... Pare că aĭ plâns şi parĭ foarte mîhnită! Ia spune'mĭ, ce ţi s'a întâmplat?

Fata rĕspunse foarte serios:

— Nu am obiceiul să minţ şi nu caut de fel să'ţĭ ascund mîhnirea mea..

— Ce s'a întîmplat, Dumnezeule? S'a întîmplat vr'o nenorocire acasă?

— Ba nu, Petre, nu acasă, ci noĕ şi multor altora!

— Ce vreĭ să zicĭ? Spune, te rog.

— Iacă ce'ĭ, prietine, o să avem rĕzboiŭ! Impĕratul a declarat rĕzboiŭ Prusieĭ!

— Cine ţi-a spus asta, Margareto.

Azĭ dimineaţă, factorul ne a arătat un ziar în care se anunţa declaraţia de rezbel Prusieĭ şi care zicea că soldaţiĭ în congediŭ aŭ să fie chemaţĭ îndată sub drapele. Iacă, prietine, de ce sunt mîhnită

Ceĭlalţĭ doĭ ţăranĭ, carĭ eraŭ fratele şi tatăl feteĭ, ascultaseră ce vorbise fata.

— Va să zică, Petre, dacă rezboiul e declarat într'adevĕr, o să fiĭ silit să plecĭ? zise cel maĭ în vîrstă.

— Da, unchiule, şi, deşi mĕ costă ca să vĕ părăsesc, am să mĕ duc cu curaj să'mĭ fac datoria de soldat.

Pe urmă, luând un ulcior cu bere adus de Margaretta, îl ridică la buze şi zise cu mîndrie:

— Beaŭ pentru izbînda armelor Franciei!

Acum, adăogă el uitându-se la Margareta care 'şĭ ştergea lacrămile, acum nu trebue nicĭ slăbiciune, nicĭ lacrimĭ! Sînt soldat, datoria mea este ca să alerg când mĕ chiamă patria!

Pe urmă, luînd mâinile feteĭ îĭ zise cu foarte multă dragoste:

— Trebuia să ne cununăm în Septembre, scumpă Margareto, şi Dumnezeŭ singur ştie cât mĕ bucuram că o să fiĭ a mea. Rezbelul care izbucneşte azĭ e negreşit un rĕŭ pentru noĭ, însă să nădăjduim că n'o să ne amâne pentru multă vreme fericirea. Cine ştie dacă, peste o lună, armata franceză nu va fi în Berlin şi dacă, dupe, iscălirea păciĭ, nu mĕ voiŭ întoarce tocmaĭ în luna când hotărîsem să ne cununăm?

Mângâe-te dar, iubito, am să mĕ gândesc necontenit la tine, am să'ţĭ scriŭ des şi am să mĕ întorc curând.. Atuncĭ, bucuria ce vom simţi va fi şi maĭ mare, fiind-că, dupe cât-va timp de mâhnire şi de despărţire, o să avem fericirea ca să ne unim pentru tot-d'auna!

. . . .

Opt lunĭ dupe scena pe care o povestirăm, un serjent mândru, decorat cu medalia militară, intră într'o seară în frumosul sat Arthel. Se înoptă. Sub-oficerul mergea repede. Dupe ce trecu tot satul, ajunse la o casă în mijlocul câmpuluĭ Se uită pe fereastră şi ascultă. La gura vetreĭ şedeaŭ doĕ femeĭ şi vorbeaŭ. Cea maĭ tênĕră zise:

— Toţĭ prizonieriĭ s'aŭ întors de multă vreme şi Petre trebuia să sosească şi el, afară numaĭ dacă nu s'o fi aflat pe vaporul care s'a înecat! S'a sfârşit, mamă! nu maĭ am nicĭ o speranţă!

— Să maĭ sperăm, copila mea! rĕspunse femeea cea-l'altă. Dumnezeŭ o să aibă milă de noĭ. Pare că'mĭ spune ceva că Petre n'a murit şi că o să vie curênd..

— Aĭ dreptate, mătuşică! zise tênĕrul serjent deschizênd uşa. Lipsa mea a fost lungă şi anevoe am putut să mĕ întorc, dar însfârşit, am venit! Vino, dragă mătuşică; vino, scumpă Margaretă, să vĕ strâng pe amândoĕ pe inimă!

Plânseră toţĭ, însă eraŭ lacrimĭ de bucuriĭ şi de fericire!

O lună dupe întoarcerea aceasta, Petre se cunună cu Margareta şi ţăraniĭ strigaŭ, svârlind pălăriile în aer, când se'ntorceaŭ însurăţeiĭ acasă:

— Trăiască viteazul serjent Petre! Trăiască frumoasa Niverneză!

I. S. S.

ULTIME INFORMATII

Inaugurarea Ligei

A seară s'a inaugurat Liga pentra unitatea de cultură a tuturor Românilor.

Adunarea s'a ţinut în Aula cea mare a Universităţeĭ, de oare-ce, în ultimul moment, comitetul Ateneuluĭ noŭ a refuzat sala.

Intrunirea a fost prezidată de D. *Grigore Brătianu*, care a vorbit despre însemnătatea zileĭ de 24 Ianuarie şi despre scopul Ligeĭ şi menirea eĭ în desvoltarea cultureĭ Românilor din Transilvania.

A vorbit apoĭ D. *Mehedinţ*, despre rolul Românilor în Orient şi a arătat că noĭ suntem meniţĭ a aduce lumina de oare-ce nu suntem câtuşĭ de puţin esclusivişti.

A maĭ vorbit şi D. *Policrat*, student, mulţumind comitetuluĭ pentru zelul ce a pus spre a duce la bun sfârşit opera începută.

Adunarea s'a terminat pe la orele 10 şi jumătate, după ce D. *Cernescu* student, a îndemnat tinerimea să serbeze ziua de 24 Ianuarie, această mare zi naţională.

Mephisto.

Primăria Capitaleĭ a confiscat ierĭ douĕ căruţe cu pâine carĭ s'aŭ găsit a fi lipsă la cântar.

Ministerul de interne a dezaprobat formal circulara D-luĭ Prefect de Constanţa, Scheleti, în privinţa comerciuluĭ de manufactură prin sate.

Această circulară am publicat-o în unul din numerile trecute a ziaruluĭ nostru.

Poliţia capitaleĭ, împreună cu primarul comuneĭ Colentina, aŭ prins erĭ pe individul S. Nicolae din Fundătura Ghica Vodă.

Acest individ a comis o tâlhărie cu omor în noaptea de alaltă-erĭ.

In şedinţa de astăzĭ a Consiliuluĭ Comunal se va discuta cestiunea demisiuneĭ consilierilor comunalĭ conservatorĭ.

D. I. Ardeleanu, fost sergent-major în armată în timpul campanieĭ de la 1877—78, ne trimite. împreună cu o scrisoare din care respiră patriotismul cel maĭ cald, suma de 5 leĭ, din care 2,50 pentru Liga culturală şi 2,50 pentru monumentul din Ploeştĭ.

Ar fi de dorit ca fapta D-luĭ Ardeleanu să găsească cât de mulţĭ imitatorĭ.

Aflăm că un mare numĕr de locuitorĭ aŭ reclamat deja prefectuluĭ, procuroruluĭ şi ministruluĭ de interne contra primaruluĭ comuneĭ Bascovile. plasa şi judeţuĭ Argeş, care a epuizat aproape tot depozitul de fapte pedepsite de cod: falşificărĭ, luărĭ de mită, violurĭ, şi diferite abuzurĭ.

Unim glasul nostru cu al locuitorilor aceleĭ comunĭ, şi cerem depărtarea şi pedepsirea aceluĭ primar al căruia loc credem că ar fi în alt loc de cât în capul uneĭ comune.

Astă noapte pe la orele 11 şi jumĕtate a luat foc camerile servitorilor şi grajdurile caselor D-luĭ Oprea Ioan Jiteanu din str. Cometa Nr. 51.

Focul a consumat totul şi abia pe la orele 2 şi jumĕtate despre ziuă a putut fi potolit.

Cauzele foculuĭ sunt până acum necunoscute.

Se zice însă că ar fi provenit din negligenţa servitorilor. Pagubele se ridică la vr'o 8 saŭ 10 miĭ de leĭ.

Duminică 27 Ianuarie, orele 2 d. a., Societatea *„Tinerimea Română“* va ţine şedinţă publică în sala Facultăţeĭ de Medicină (Universitate), când D. *Marin P. Alexandrescu* va vorbi despre *Mişcarea Naţională.*

Din Piatra-Neamţu ni se scrie că D-l M. C. Filipescu din Iaşĭ s'a logodit cu gentila D-şoară Marie Şoarec nepoata Senatoruluĭ Şoarec.

Iubitul nostru artist St. Iulian a bine voit a ne trimete cincĭ leĭ pentru monumentul vînătorilor din Ploeştĭ.

Mulţumirile noastre.

Aflăm cu deosebită plăcere că D. Eduard Gruber, profesor din Iaşĭ, s'a logodit cu Domnişoara Virginia Micle.

Trimitem sincerile şi călduroasele noastre felicitărĭ tinerilor logodiţĭ.

Astă seară comitetul de arhitecţĭ se întruneşte în localul societăţeĭ Preseĭ din Calea Victorieĭ, spre a stabili planul de decorare a săleĭ în care se va da la 4 Februarie splendidul bal al preseĭ.

Societatea *Curtea de Argeş* a realizat la balul sĕŭ de la 11 Ianuarie un venit net de 2852 leĭ, banĭ 50, afară de cheltuelĭ.

„GUTENBERG“

Societatea generala de ajutor reciproc a Lucr. tipografi din România

Pentru balul ce Societatea dă în seara de 2 Februarie în Sala Băilor Eforieĭ, sub patronagiul D-luĭ Em. Protopopescu-Pake, biletele se găsesc de vênzare la tipografiile: Carol Göbl, Ioseph Göbl, (Gutenberg), Gr. Luis, *L'Indépendance Roumaine*, Şcoalelor *Voinţa Naţională*, Eduard Wiegand, Cucu, *Tagblatt*, Socec, Göbl fiĭ, *Românul*, Miulescu, *Universul*, C. C. Săvoiu, Ioan Weis şi „Patria“.

Comitetul.

Am onoare a face cunoscut, că conform publicaţiuneĭ desvoltate prin Monitorul Oficial *No. 215, în loc de Isac Schvartz cum m'am numit până acuma, mĕ voiŭ numi şi semna d'acum înainte.*

Isac Negreanu
actualmente administrator acciselor. comunale Ploeştĭ.

Am onoare a face cunoscut, că conform publicaţiuneĭ desvoltate prin Monitorul Oficial *No. 215, în loc de Daniel Schvartz, cum m'am numit până acuma, mĕ voiŭ numi şi semna d'acum înainte.*

Daniil Negreanu
actualmente comerciant de cereale în Brăila

Din causă de desfacere a tovărăşiĭ Moşia Bucu-Mătăseştĭ a statuluĭ, din judeţul Ialomiţa lângă Slobozia întindere treĭ-zecĭ miĭ pogoane arabile compusă din doĕ corpurĭ având semĕnăturĭ de toamnă cu ogor treĭ miĭ pogoane grîŭ treĭ-sute pogoane *rapiţă* şi şeapte-sute pogoane ogor pentru porumb făcute în toamna anuluĭ expirat, se arendează în parte saŭ în total pe patru anĭ până la finele contractuluĭ ce avem cu statul.

Doritoriĭ se vor adresa în Brăila la sub-semnaţĭ tovarăşĭ.

Zamfirescu & Ionescu

S'a perdut un câine prepelicar cu pete şi urechile galbine. Vine la numele *Pitu*. Cine 'l va găsi este rugat a'l aduce la domiciliul d-luĭ Mateiŭ Călin Fundătura Spitaluluĭ, pentru care va primi o bună recompensă.

PUBLICAŢIE

In baza contractuluĭ, intervenit între Prima Societate Română pentru fabricarea hârtieĭ (Letea) şi sub-semnaţiĭ, se aduce la cunoştinţa generală cum că deschidem licitaţiune pentru aprovizionarea diferitelor materiale, necesare fabriceĭ de hârtie maĭ jos notate şi anume:

50,000 kgr. Celuloza înălbită
50,000 „ Celuloza ne înălbită
50,000 „ Pastă de lemn
20,000 „ Colofonium cal. G. clar
20,000 „ Sulfat de aluminium
20,000 „ Caolina
20,000 „ Clorura de Calce
50,000 „ Cârpe de bumbac, cânepă şi jută
200 Stânjenĭ lemne de foc (esenţa stejar)
1,000 Metri cubi lemne de brad sub 0,30 c/m diametru.
200 bucăţĭ Piloţĭ 9 metri lung 0,30 c/m Diametru
200 Care faşine (nuele).
200 Metrĭ Cubĭ Bolovanĭ (pietre) pentru anrocamente.

Ofertele pentru fie-care material în parte se primesc la magazinul nostru din str. Carol Nr. 31 până la ziua de 2/14 Februarie, fiind însoţite de probe (eşantilioane),—se exceptează lemnele şi bolovaniĭ.

Se atrage atenţiunea d-lor Concurenţĭ că toate materialele trebue să fie de cea maĭ bună calitate.—Preţurile se vor face franco Brăila, Galaţĭ sau gara Bacăŭ pentru materialele din strĕinătate şi franco curtea fabriceĭ magazia noastră pentru lemne de brad şi de foc; iar pentru piloţĭ, bolovanĭ şi faşine predate la stavilarele de la Creminea.

Predările materialelor se vor face treptat după cum se va indica.

E. & A. Demetrescu Mirea
Bucureştĭ, Strada Carol Nr. 31.

ACT DE MULTUMIRE

Suferind de maĭ mult timp de'o dureroasă boală de stomac, provenită din răceală, am cerut Onor. Eforieĭ a spitalelor civile un medic gratuit, acordându mi-se aceasta, dintr'o singură vizită a D-luĭ medic, mĕ regăsesc pe deplin sănătos şi curarisit de boala ce mĕ chinuia zile şi noptĭ întregĭ. —Pentru aceasta aduc viile mele mulţumirĭ atât Onor. Eforiĭ cât şi d-luĭ medic C. Rădulescu din strada Rotarĭ Nr. 20.

Titu Rădulescu,
Str. Precupeţiĭ Noi 4.

Tipografia Modernă Grigorie Luis, strada Academieĭ No. 24.